

Geachte voorzitter, Statenleden en anderen,

Ik voel mij genoodzaakt opnieuw in te spreken.

Het gaat niet goed met de Oostvaardersplassen. De besluitvorming over een nieuw beleid voor de grote grazers verloopt uiterst traag en de natuurwaarden in de Oostvaardersplassen takelen verder af.

Voor ons ligt nu het advies over de juridische aspecten van een nieuw beleid voor de grote grazers. Het is goed dat GS de juridische mogelijkheden en onmogelijkheden heeft laten onderzoeken, maar ik heb het gevoel dat in dit onderzoek meer gezocht is naar juridische hobbels dan naar mogelijkheden om te komen tot een nieuw beleid.

In het rapport wordt de indruk gewekt, dat de mogelijkheden voor een nieuw beleid beperkt zijn. Zou dat het geval zijn, dan ben ik van mening, dat GS bij het afsluiten van de overeenkomst met het ministerie van EZ in een valstrik is gelopen. In de door de Tweede kamer aangenomen motie van VVD en CDA stond dat de overdracht van het beleid grote grazers ook juridisch mogelijk moest worden gemaakt. Als het nu juridisch toch niet mogelijk blijkt te zijn, dan is er iets goed fout gegaan.

Volgens de Natuurbeschermingswet heeft GS het recht om ontheffing te verlenen op het doden van edelherten. Die ontheffing is er nu ook al, maar zal bij een nieuw beleid moeten worden aangepast. De Natuurbeschermingswet biedt deze mogelijkheid. Ook op andere plaatsen in Nederland worden de hertenpopulaties beheerd in het kader van dierenwelzijn, verkeersveiligheid, maar ook vanwege ontwikkelingen in flora en fauna.

Volgens de wet is dus een sterker ingrijpen op de aantallen grote grazers mogelijk. Misschien gaan bepalingen in de overeenkomst een probleem vormen, maar die worden pas een probleem als het ministerie EZ moeilijk gaat doen en naar de rechter stapt.

Daarnaast is het waarschijnlijk onvermijdelijk, dat sommige personen bezwaar zullen aantekenen tegen de nieuwe ontheffing. Dat is ook in de Amsterdamse Waterleidingduinen en in Zeeland het geval geweest. Maar daar heeft de rechter uiteindelijk bepaald, dat sterker ingrijpen in de populatie damherten toegestaan is. Een goed precedent voor de Oostvaardersplassen.

GS zal bij het aanpassen van de ontheffing wel met een goede onderbouwing moeten komen.

Door sommige personen is dit voorjaar de indruk gewekt, dat het systeem van de Oostvaardersplassen in elkaar gaat donderen, wanneer het aantal grote grazers sterk wordt terug gebracht. Dat is klinkklare onzin. Een vorm van het bespelen van het grote publiek. De grote aantallen grote grazers vormen juist een bedreiging van de natuurwaarden van de Oostvaardersplassen. Dat is onder meer af te leiden uit het Natura 2000 beheerplan, de Jaarverslagen van SBB en de monitoringsrapporten van onderzoeksbureaus.

Zoals ik al aangaf, zal de onderbouwing van de ontheffing goed moeten zijn. Het lijkt mij raadzaam dat GS voor deze ecologische onderbouwing een onderzoeksbureau inschakelt, dat ervaring heeft op dit gebied. Bij voorkeur een van de bureaus, die eerder onderzoek hebben verricht in de Oostvaardersplassen.

In het nu voorliggende rapport wordt verwezen naar ICM02 en het eindrapport van de BAC. In de discussies rond de Oostvaardersplassen lijken ICMO 2 en BAC wel heilig verklaard te zijn. Deze rapporten zijn inmiddels wel enkele jaren oud en de BAC is opgeheven. Actualisatie van de situatie in de Oostvaardersplassen is dringend gewenst: de in de overeenkomst genoemde review. Het gevaar is dat het opstellen van deze review erg veel discussie en tijd gaat kosten. Die tijd is er niet. Er lopen momenteel -door een gering afschot de afgelopen winter- meer grote grazers in de Oostvaardersplassen dan ooit eerder. Er dreigen komende winter dus grote problemen.

Ik hoop dan ook dat de externe commissie snel geformeerd kan worden en vervolgens snel tot een advies zal komen.

Ik wil er nog even op wijzen, dat in ICMO 2 een heel belangrijke passage staat. Vetgedrukt, maar door velen over het hoofd gezien. In deze passage wordt aangegeven dat onnodig lijden van de grote grazers maatschappelijk niet verantwoord is en moet worden voorkomen.

Deze passage vormt een uitgelezen aangrijpingspunt om te komen tot een nieuw beleid.

Bij het huidig beheer is sprake van onnodig, zinloos en langdurig lijden van enkele duizenden grote grazers. Daarbij moeten aan het eind van de winter als nog grote aantallen dieren worden afgeschoten. Met een nieuw beleid kan dit lijden worden voorkomen en kan het jaarlijks benodigde afschot sterk worden beperkt.

Ik hoop vurig, dat u samen met GS snel zal kunnen komen tot een nieuw beleid. Een beleid, waarbij een einde komt aan de jaarlijks terugkerende ellende in de Oostvaardersplassen.

Zodat we weer trots kunnen zijn op de Oostvaardersplassen ...

██████████

28juni2017